

مدیریت کلاس برای دانش آموزان
دچار اختلال های هیجانی و رفتاری

(راهنمای گام به گام معلمان)

راجر پیر آنجلو

جورج جولیان

مترجم

خاتون محمود نژاد

ویراستار

مهری امیدی

سروش‌شناسه

Pierangelo, Roger

عنوان و نام پدیدآور : مدیریت کلاس برای دانش‌آموزان دچار اختلال‌های هیجانی و رفتاری (راهنمای گام به گام معلمان) / راجر پییر آنجلو، جورج جولیان، مترجم خاتون محمودنژاد، ویراستار مهری امیدی.

مشخصات نشر : شیراز: خاتون محمودنژاد، ۱۳۹۴.

مشخصات ظاہری : ۱۷۰ ص. جدول.

شاہک : 7-4487-04-600-978-15000 ریال

وضعیت فهرست نویسی: فیا

یادداشت عنوان اصلی: Classroom management for students with emotional and behavioral disorders : a step-by-step guide for educators ©2008

موضوع: ۱- کودکان بیمار روانی - ایالات متحده-آموزش و پرورش ۲-اختلالات رفتاری در کودکان - ایالات متحده ۳-کلاسهای - ایالات متحده

شناسه افزوده : جولیان، ج. ۱۳۸۱-م.

Ciuliam, George A

شناسه افزوده : محمود نژاد، خاتون، ۳۵۳ - . مترجم.

شناسه افزوده : امیدي، مهري، ۱۳۵۵ - . يراستار.

رده‌بندی کنگره : ۱۳۹۴ م ۹۴/۱۸۱ LC رده‌بندی دهه : ۳۷۱/۹۴

شماره کتابشناسی ملی : ۴۱۶۶۱۵۰

مدیریت کلاس برای دانش آموزان دچار اختلال های هیپانزوتیک

راجر پییر آنجلو، جورج جولیان

ترجمہ خاتون محمود نژاد، ویراستہ مہری امید

چاپ اول / ۱۳۹۴ / ۲۰۰۰ جلد / چاپ مہر

کتاب آرایہ: آوند اندیشہ (۰۹۱۷۷۰۰۲۰۷۴)

شاک: ۷-۴۴۸۷-۰۴-۶۰۰-۹۷۸ / قیمت: ۱۵۰۰۰ تومان

مرکز آموزش و توان بخشی مشکلات ویژه یادگیری مهر

شیراز، خیابان فلسطین، کوچه ۲، ساختمان نگار، تلفن: ۰۷۱-۳۲۳۰۰۲۶۴

همه حقوق این اثر برای مترجم محفوظ است. تکثیر، انتشار و ذخیره‌سازی تمام یا بخشی از این اثر به هر شکل (چاپی، الکترونیکی و ...) و با هر هدف، غیرقانونی و قابل پیگرد است.

فهرست مطالب

پیش گفتار نویسنده

پیش گام ترجمه

۱۱

۱۳

گام ۱ / مرور اطلاعات در مورد دانش آموزان دچار اختلال‌های هیجانی یا رفتاری

- ۱۵ ■ تعریف اختلال هیجانی
- ۱۶ ■ علل اختلال‌های هیجانی و رفتاری
- ۱۸ ■ شیوع اختلال هیجانی
- ۱۸ ■ سن شروع اختلال‌های هیجانی و رفتاری
- ۱۸ ■ ویژگی‌های جنسیتی اختلال‌های هیجانی و رفتاری
- ۱۸ ■ ویژگی‌های فرهنگی اختلال‌های هیجانی و رفتاری
- ۱۹ ■ معیارهای مشمولیت برای اختلال هیجانی بر اساس قانون آموزش افراد دچار ناتوانی
- ۲۰ ■ ویژگی‌های دانش آموزان دچار اختلال هیجانی
- ۲۱ ■ دانش آموزان دچار اختلال‌های هیجانی و نگرانی‌های مربوط به مدرسه
- ۲۲ ■ مستثنا شدن دانش آموزان «ناسازگار اجتماعی» از قانون آموزش افراد دچار ناتوانی

گام ۲ / درک رفتارهای دانش آموزان دچار اختلال‌های هیجانی یا رفتاری

- ۲۳ ■ درک رفتارهای چالش‌انگیز
- ۲۶ ■ درک تفاوت میان نشانه‌های بیماری و مشکل‌ها
- ۲۷ ■ رفتارهایی که شاید نشان‌دهنده مشکل‌های جدی‌تر باشند
- ۲۹ ■ رفتارهای نشانگری که وقتی ابراز می‌شوند که کودک تنش کمی دارد
- ۲۹ ■ رفتارهای نشانگری که وقتی ابراز می‌شوند که کودک تنش زیادی دارد

- ۳۱ ■ هدایت مجدد دانش‌آموزان به رفتارهای مناسب‌تر
- ۳۷ ■ روش‌های نگه‌داشت تغییرهای مثبت در رفتار دانش‌آموز
- ۳۹ ■ راهبردهای آموزشی کل کلاس

گام ۳ / آگاهی از زمینه‌های فرهنگی هنگام کار با دانش‌آموزان دچار اختلال‌های هیجانی یا رفتاری ۴۵

- ۴۸ ■ چند راهنمایی

گام ۴ / شناخت و استفاده از قوانین تقویت هنگام کار با دانش‌آموزان دچار اختلال‌های هیجانی یا رفتاری ۵۱

- ۵۱ ■ تقویت واقعی چیست؟
- ۵۲ ■ عوامل مؤثر بر اثربخشی تقویت‌کننده
- ۵۲ ■ سیاهه‌ای برای تقویت مثبت
- ۵۵ ■ تقویت‌کننده‌های مقدر
- ۵۸ ■ تقویت رفتار مناسب دانش‌آموز

گام ۵ / ترویج تعامل‌های اجتماعی مثبت در میان دانش‌آموزان دچار اختلال‌های هیجانی یا رفتاری ۶۱

- ۶۱ ■ چرا مهارت‌های اجتماعی مهم هستند؟
- ۶۲ ■ ایجاد مهارت شناختی اجتماعی
- ۶۳ ■ نقش مهارت‌های اجتماعی در مدرسه
- ۶۳ ■ راهبردهایی برای پروراندن احساس تعلق در کلاس
- ۶۵ ■ ایجاد جو کلاسی مثبت
- ۶۶ ■ آموزش مهارت‌های اجتماعی با ایفای نقش و مشاهده
- ۶۷ ■ ترویج تعامل‌های اجتماعی مثبت در میان دانش‌آموزان دچار ناتوانی یا بدون آن

گام ۶ / مداخله آموزشی برای رفتارهای خاص دانش‌آموزان دچار اختلال‌های هیجانی یا رفتاری ۷۷

- ۷۷ ■ مداخله‌های آموزشی برای عدم پذیرش فعال
- ۷۸ ■ مداخله‌های آموزشی برای مشکل‌های توجه
- ۸۱ ■ مداخله‌های آموزشی برای دشواری با تغییر

- ۸۳ ■ مداخله‌های آموزشی برای بی‌احترامی به معلمان
- ۸۴ ■ مداخله‌های آموزشی برای اختلال در کلاس درس
- ۸۶ ■ مداخله‌های آموزشی برای شکست در پذیرش مسئولیت رفتار خود یا پیامدهای بدرفتاری
- ۸۷ ■ مداخله‌های آموزشی برای روابط بین فردی با همسالان
- ۸۸ ■ مداخله‌های آموزشی برای رفتارهای خارج از کنترل
- ۸۹ ■ مداخله‌های آموزشی برای مقاومت انفعالی
- ۹۱ ■ مداخله‌های آموزشی برای محترم نشمردن اموال یا حریم خصوصی دیگران
- ۹۲ ■ مداخله‌های آموزشی برای پرخاشگری کلامی
- ۹۳ ■ مداخله‌های آموزشی برای طغیان‌های کلامی

گام ۷ / شناخت و ارزیابی راه‌های مدیریت کلاس برای دانش‌آموزان دچار اختلال‌های روان شناختی

۹۵	خاص
۹۵	■ مدارس و سلامت روان کودکان و نوجوانان
۱۰۱	■ مدیریت کلاس برای دانش‌آموزان دچار اختلال‌های اضطرابی
۱۰۷	■ مدیریت کلاس برای دانش‌آموزان دچار اختلال وقطبی
۱۱۴	■ مدیریت کلاس برای دانش‌آموزان دچار «خلل شخصیت مرزی»
۱۲۰	■ مدیریت کلاس برای دانش‌آموزان دچار افزدگی
۱۲۵	■ مدیریت کلاس برای دانش‌آموزان دچار «اختلال وسوسه‌آمیزی»
۱۳۲	■ مدیریت کلاس برای دانش‌آموزان دچار «اختلال بی‌اعتنایی مقابله‌ای»
۱۳۸	■ مدیریت کلاس برای دانش‌آموزان دچار «اختلال استرس پس از سانحه»
۱۴۵	■ مدیریت کلاس برای دانش‌آموزان دچار «اختلال وابستگی و انکساری»
۱۵۰	■ مدیریت کلاس برای دانش‌آموزان اسکیزوفرنی

۱۵۷ - / فرهنگ واژه‌ها

۱۶۷ - / منابع و مآخذ

پیش‌گفتار نویسنده

دانش‌آموزان رجا اختلال‌های هیجانی و رفتاری چه کسانی هستند؟ به‌طور کلی این کودکان و نوجوانان در رابطه مناسب با همسالان، همشیره‌ها، والدین و معلمان مشکل‌های زیادی دارند (جنسن، ۲۰۰۵). آن‌ها هم‌چون در گذشته‌دار شدن وظایف تحصیلی و اجتماعی که اجزای اساسی تحصیل‌شان هستند، اشکال دارند. گاهی بارهای افراطی ابراز می‌کنند یا در رفتارهای مهم تحصیلی و اجتماعی ناکارآمد هستند. در برخی موارد ممکن است افراد دچار اختلال‌های هیجانی و رفتاری، مهارت‌های اساسی لازم برای مشارکت موفق در محیط مدرسه را نیاموخته باشند. (هاردمن، درو، آگان، ۲۰۰۵)

برای تعریف اختلال‌های رفتاری یا هیجانی، هیچ‌مقدار واحدی از عملکرد اجتماعی یا هیجانی به تنهایی مطمئن و معتبر نیست که برای تشخیص به کار گرفته شود، در حالی که آزمون‌های هوشی یا دیگر مقیاس‌ها برای تعیین عقب‌ماندگی ذهنی به کار می‌روند. با آزمون‌های پیشرفت، برای تعیین ناتوانی‌های یادگیری انجام می‌شوند (روزنبرگ، میوسر، جان‌کوف، سالیر، آکر، ۲۰۰۴). به‌علاوه، بیش‌تر بحث، درباره ابهام اصطلاح‌هایی سیر می‌کند که به‌عنوان شاخص‌های تشخیصی به کار می‌روند و نگرانی از این که این ابهام کودکانی را مستثنا کند که به خدمات نیاز دارند؛ برای مثال تبیین عبارتی چون «نوع رفتار نامناسب» یا «روابط بین فردی رضایت‌بخش» به بیان‌های روشن عملکرد، دشوار است. هم‌چنین نگرانی زیادی درباره استثنای شدن کودکانی وجود دارد که «سازگار اجتماعی» شناخته می‌شوند. تعریف این اصطلاح، مشکل به نظر می‌رسد؛ به‌ویژه از این نظر که با رفتارهایی مانند پرخاشگری و روابط ضعیف با همسالان همپوشانی دارد که کودک را برای خدمات آموزش استثنایی واجد شرایط می‌کند.

مطابق نظر هانت و مارشال (۲۰۰۵)، در آموزش استثنایی، تعریف اختلال هیجانی، مانند بیش‌تر تعریف‌ها باعث مناظره و مباحثه است و اصطلاح «اختلال هیجانی» چالش‌انگیز بوده است. برخی

متخصصان اصرار دارند به جای آن اصطلاح «اختلال هیجانی یا رفتاری» به کار برده شود و چند تغییر در تعریف را هم پیشنهاد می‌کنند. برخی کشورها اصطلاح «رفتار مختل شده» را اتخاذ کرده‌اند؛ زیرا رابطه مستقیمی با روش‌های ارزیابی و شناسایی دارد.

مدیریت کلاس برای دانش‌آموزان دچار اختلال‌های هیجانی و رفتاری قصد دارد یک رویکرد گام‌به‌گام از مؤثرترین روش‌های آموزش دانش‌آموزان دچار اختلال‌های هیجانی و رفتاری ارائه کند.

مدیریت کلاس برای دانش‌آموزان دچار اختلال‌های هیجانی و رفتاری نوشته شده است تا اختلال‌های هیجانی و رفتاری را از نگاه یک معلم توضیح دهد، تا چنان‌چه دانش‌آموزی در کلاس یا مدرسه‌تان با این اختلال تشخیص داده شد، بتوانید به‌طور مؤثر با مدیران، والدین، دیگر متخصصان و اجتماع بیرون کار کنید.

ما امیدواریم که مدیریت کلاس برای دانش‌آموزان دچار اختلال‌های هیجانی و رفتاری در درک مفاهیم کلیدی اختلال‌های هیجانی و رفتاری و معلمی کارآمد بودن هنگام کار با این دانش‌آموزان، برای شما مفید باشد.

پیش گفتار مترجم

«شاید روزی بر اساس واقع بینی و پژوهش، همه به این باور برسیم که بزرگ‌ترین گناه تخریب روح کودک است، تخریبی که موجب تباه شدن اصل اعتماد می‌شود، اصلی که بدون آن، عمل هر انسانی حتی اگر خوب و درست باشد، در معرض نارسایی و تحریف قرار می‌گیرد.» (اریکسون، ۱۹۵۹)

اختلال‌های هیجانی یا رفتاری، شراستی گفته می‌شود که در آن پاسخ‌های رفتاری یا هیجانی فرد در مدرسه با هنجارهای پذیرفته شده بر اساس سن، قومیت، یا فرهنگ، تفاوت زیادی دارد، به گونه‌ای که بر عملکرد تحصیلی آن‌ها در زمینه‌های مراقبت از خود، روابط اجتماعی، سازگاری شخصی، پیشرفت تحصیلی، رفتار کلاسی یا سازگاری شغلی اثر بگذارد. (شورای کودکان استثنایی، ۱۹۹۱)

افرادی که مشکل هیجانی دارند دریان هیجان‌ها و برخورد آن‌ها با آن‌ها در خانواده، مدرسه یا کار مشکل دارند. در مقابل، اختلال‌های رفتاری شرایطی هستند که پاسخ‌های هیجانی یا رفتاری فرد در محیط‌های گوناگون به طور قابل توجهی با رفتارهای همسالان، قومیت و گروه فرهنگی فرد متفاوت است. این پاسخ‌ها به طور جدی بر روابط اجتماعی، سازگاری شخصی، مدرسه و عملکرد فرد اثر می‌گذارد. (هاردمن، درو، اگان، ۲۰۰۵)

در مدت ده سال فعالیت در مراکز مشکلات ویژه یادگیری و رفتاری، با آموزگاران و مشاوران دلسوزی آشنا شدم که تلاش می‌کردند به دانش‌آموزان دچار اختلال‌های هیجانی و رفتاری کمک کنند که از شرایط آموزشی بیش‌تر بهره ببرند، روابط اجتماعی بهتری با همسالان برقرار کنند و در محیط‌های گوناگون رفتارهای مناسب‌تری ابراز کنند. مدیریت کلاس برای دانش‌آموزان دچار اختلال‌های هیجانی و رفتاری کمک می‌کند با ویژگی‌های کودکان دچار اختلال‌های هیجانی و

رفتاری آشنا شویم، رفتارهای کودکان دچار اختلال‌های هیجانی و رفتاری را بفهمیم، زمینه‌های بروز رفتارهای چالش‌انگیز را بشناسیم و رفتارهای مناسب را در کودکان دچار اختلال تقویت کنیم، تعامل‌های اجتماعی مناسب را میان آن‌ها ترویج کنیم، برای هر رفتار از مداخله‌های آموزشی مناسب استفاده کنیم و راهبردهای مدیریت کلاس برای دانش‌آموزان دچار اختلال‌های روان‌شناختی خاص را بشناسیم.

www.ketab.ir